

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum IV. Beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

De Regularibus, & Transeuntibus ad Religionem. 411

l. 7. de matrimonio. Cætera, quæ in hoc cap. dicuntur, ex suprâ dictis intelliguntur.

CAPITULUM II.

Non solum.

PARAPHRASIS.

Distictè mandat Alex. IV. Fratribus Prædicatoribus & Minoribus in virtute Obedientiæ, & sub pœna Excommunicatiõnis, ne quemquam ante annum probationis elapsum recipiant ad professionem, aut intra dictum annum impediunt, quò minus ad aliam Religionem transeat, vel omnino ad seculum redeat; nisi major 14. annis expressè vel tacitè professus sit, aut evidenter constet, illum vitam mutare voluisse. Decernit insuper, eum, qui contra hunc Canonem recipitur, non esse Ordini alligatum, ac recipientes à receptione quorumlibet ad professionem, esse ipso facto suspensos, & pœnæ gravissimi subdendos.

SUMMARIUM.

Circa Professionem ante completum annum Novitiatus emissam diversis temporibus diversa fuerunt statuta.

PRO intellectu Capituli tria tempora distingue: nam olim annus probationis, secundum regulam præscriptus erat, sed ita, ut ei renunciari posset à recipiendis, & recipiendis, idèoque ex utriusque partis consensu, professio fieri ante exactum annum. *c. ad Apostolicam 16. hoc tit.* At verò juxta tempus hujus Capituli renuntiatio ista in Religionibus Mendicantium Fratrum Prædicatorum, & Minorum, sublata est, ita ut licitè fieri non possit professio, ante completum annum; atramen facta obligaret, non quidem ad hanc, sed ad Religionem aliquam, quam professus ingredi mallet: in alijs autem Religionibus nulla veteris juris correctio facta est, Denique

Con. Trid. *Sess. 25. c. 15. de regula.* univèrsim statuit, ut professio in quacunque Religione (exceptis Militaribus, in his enim professio fieri solet etiam circa annum 13.) ante exactum annum probationis, & completum 16. neque licita, neque valida sit, nullumque effectum producere possit. Vide, quæ docui in *cap. consulti 20. & cap. penult. hoc tit.*

CAPITULUM III.

Constitutionem.

Quæ hîc dicuntur, fermè sublata sunt per Trident. Inrelliguntur verò ex ijs, quæ dixi in *c. ad nostram 8. & c. penult. c. 1. hoc l. & tit.*

CAPITULUM IV.

Beneficium.

PARAPHRASIS.

Si Clericus Beneficiarius Religionem ingrediatur, beneficium ejus intra annum probationis alteri conferendum non est, nisi ipse consentiat; vel nisi constet, quòd vitam voluerit absolute mutare; vel nisi professionem fecerit expressam, vel tacitam: sed interea dum annus probationis durat, beneficio per vicarium inserviri debet, de proventibus parte congruâ eidem assignatâ.

SUMMARIUM.

1. Beneficium ingressi in Religionem Beneficiarii non vacat, durante novitiatu; & exceptiones, quæ in hoc textu ponuntur, hodie vi Tridentini locum non habent.
2. Novitius Canonatum habens, utrùm tempore novitiatus jus suffragij habeat, Pralaturâ vacante?
3. Novitio num conferri possit Beneficium?

Fff 2

Notan-

¹ Notandum. Durante anno probationis beneficium ingressi Religionem non vacat, & ideo alteri conferri non potest.

Exceptiones, quæ in textu ponuntur, hodie locum non habent, cum ante expletum probationis annum, nulla professio fieri possit, sed neque beneficio ab ingrediente validè renuntiat, nisi renuntiatio fiat intra 2. menses proximè antecedentes professionem, juxta *Trident. Conc. Sess. 25. c. 16. de regul.*

Porò tamen in hoc cap. de anno dicitur, quo beneficium novitij vacare debeat, quia regulariter novitiatus tanto tempore durat, tamen, si probatio, seu propter Ordinis regulam, seu ætatis defectum, aliãve justam causam diutius protrahatur, etiam beneficij collatio differri debet, ut videre est apud *Sanchez 7. mor. c. 4. n. 6. & docui l. 3. tr. 5. c. 7.*

² Quæritur primò. Num novitiatus Canonicatum habens, vacante prælaturâ, si electio sit facienda, jus suffragij habeat? Videtur esse affirmandum ex communiore contra *Monachum hic*, eò quòd novitio jus beneficij, cui electio tanquam fructus quidam annexa est, competat, prout *Archidiaconus Joann. And. & Francus* notat, & tumitur ex *tex.* quando dicitur, portionem tantum vicario dandam esse.

Veruntamen cum novitiatus intra annum inter eos, qui nec solent, nec debent vocari, meritò reputetur, quippe, qui à sæculo se sponte segregavit, ideo vocandus non est; attamen si veniat, repelli non potest. Quæ est sententia *Glossæ, & Franc. Azor t. 1. c. 13. c. 3. q. 1.* Addit *Gloss. recepta*, si jus eligendi, aut præstandi competat novitio, non jure Collegij, sed speciali ratione dignitatis suæ, aut beneficij, intimandam ipsi esse vacationem præbendam, aut prælaturæ; quemadmodum etiam investitura in feudis, si ad novitium jure personali, seu speciali pertineat, & ab eodem conferri debeat; quippe cum jura, & bona sua ante professionem retineat,

Quæritur secundò. An novitio beneficium conferri, vel ad id eligi possit? Respondeo & dico primò. Ad prælaturam regularem, nisi Episcopalis sit, eligi non potest novitiatus, seu qui Religionem professus non est, *cap. nullus 28. de elect. in 6.* Sed neque ad alia regularia beneficia secundum *Clement. unicam de supplenda negligentia & c. & Clement. 1. §. sane de statu monachorum.* Ubi requiritur, ut is, cui beneficium regulare datur, expressè professus sit. At verò spectato *Concilio Trident. Sess. 14. de ref. novitijs*, imò etiam ijs, qui habitum nondum susceperunt, sed suscipere parati sunt, beneficia regularia, in titulum conferri possunt, ita tamen, ut professionem emittere teneantur, alioquin beneficium resignare cogantur, prout explicat *Sanchez t. 3. de relig. l. 5. c. 16. n. 14. Sanchez l. 1. c. 3. n. 24.*

Secundò beneficium sæculare validè conferri, vel ad id eligitur novitio. Ita *Lap. & Franc. Navarr. con. 44. de voto edit. 1. Garz. p. 7. de beneficijs c. v. n. 5. contra Gloss. v. conferendum. ibidem Monach. & Dominicum.* Probatur ex eo, quòd novitius secundum statum suum capere beneficij, & nullum extat jus, quo in ipso factus sit. Hinc infert *Sanchez primò.* Quòd novitius beneficium cum altero commutare possit. Secundò infert, si beneficium taceat, quod ex fundatione sua primogenitum v. g. ex certa familia debetur, qui sit novitius, conferri non posse, sed expectandum donec voluntatem suam acceptandi, vel in eo tempore, quo potest, renuntiandi decideret. Alioquin verò, ut novitijs liberè conferantur sæcularia beneficia, vel ad ea eligantur, eaque ratione à Religionem abstrahantur, vel occasio ipsis detur, ut fructus beneficij percipiant duntaxat, usque ad professionem, nullo ministerio prædictæ Ecclesiæ, ad quam promoti sunt, ordinariè non esse licitum, monet *Franciscus hic n. 13. Sanchez cit. c. 16. n. 13.*